

'Vuurwerkverbod leidt tot minder oogletsels'

20 DECEMBER 2023

Bron: Nederlands Tijdschrift Geneeskunde

Link: <https://www.ntvg.nl/artikelen/vuurwerkverbod-leidt-tot-minder-oogletsels> (achter pay-wall) - zie onderstaande tekst

Ned Tijdschr Geneeskd. 2023;167:C5622

Tijdens de covid-19-pandemie was er rond twee jaarwisselingen een vuurwerkverbod. Op die dagen waren er minder oogletsels dan rond oudjaar 2022, toen het afsteken van vuurwerk weer was toegestaan. Extra munitie voor oogartsen die al jaren pleiten voor een vuurwerkverbod voor particulieren.

Oogletsels kunnen leiden tot ernstig verlies van gezichtsvermogen en hebben zowel economisch als sociaal een aanzienlijke impact. Het is bekend dat het verbieden van vuurwerk leidt tot een daling van het aantal oogletsels (Br J Ophthalmol. 201094:1586-91). Toch is er nog altijd geen landelijk vuurwerkverbod; een doorn in het oog van oogarts Tjeerd de Faber, die al jaren strijdt voor zo'n verbod voor particulieren.

Vanwege de covid-19-pandemie was het afsteken van vuurwerk rond de jaarwisselingen van 2020-2021 en 2021-2022 voor het eerst in Nederland verboden. Het jaar erop was het afsteken van vuurwerk in het grootste deel van het land wel weer toegestaan. Dat bood oogarts Tjeerd Faber en aios oogheelkunde Willem Birkhoff, beiden werkzaam bij het Oogziekenhuis Rotterdam, de unieke mogelijkheid om het aantal oogletsels tijdens deze jaarwisselingen te vergelijken en zo het effect van een vuurwerkverbod op het aantal oogletsels in Nederland te evalueren.

Hoewel er tijdens de covidpandemie twee jaarwisselingen waren met een vuurwerkverbod, kozen de onderzoekers ervoor om alleen te kijken naar de jaarwisseling 2021-2022, toen er geen sprake was van een samscholingsverbod. Die is representatiever voor een 'normale' jaarwisseling. Voor hun vergelijking gebruikten ze gegevens uit de database van het Nederlands Oogheelkundig Gezelschap (NOG), waarin landelijk alle oogletsels rond de jaarwisseling worden geregistreerd.

Ten tijde van het vuurwerkverbod rond de jaarwisseling van 2021-2022 waren er 70 patiënten met oogletsels, tegenover 133 tijdens de jaarwisseling van 2022-2023. Het aantal mensen dat als gevolg van oogletsel blind werd aan een oog was maar liefst 14 keer hoger in het jaar dat vuurwerk was toegestaan (14 vs. 1 persoon).

De auteurs stellen dat deze resultaten, die als abstract gepubliceerd zijn, laten zien dat een vuurwerkverbod tot minder oogletsels leidt. Willem Birkhoff wil daarbij de fabel uit de wereld helpen dat deze oogletsels enkel worden veroorzaakt door het afsteken van illegaal vuurwerk. 'Ongeveer de helft van de slachtoffers is omstander en de helft van de schade wordt veroorzaakt door legaal consumentenvuurwerk. Het is zonde dat we, met de lange wachttijden in de oogheelkundige zorg, zoveel tijd en middelen kwijt zijn aan voorkombare schade.'

Er lijkt steeds meer draagvlak te komen voor een vuurwerkverbod. Uit onderzoek van Kieskompas.nl van december 2019 bleek dat 56% van de Nederlanders er voorstander van is dat alleen hun gemeente professioneel vuurwerk afsteekt. Om ervoor te zorgen dat er daadwerkelijk een verbod op consumentenvuurwerk komt, initieerde De Faber in 2014 vuurwerkmanifest.nl. Op deze website zijn de landelijke cijfers te vinden over oogletsels die veroorzaakt zijn door vuurwerk en kan het manifest getekend worden. Dat is inmiddels gedaan door meer dan 700.000 particulieren en meer dan 1300 organisaties.

